

Lagrådsremiss

Verksamhetsstödet för idrottens bildningsverksamhet

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 19 december 2013

Erik Ullenhag

Eva Lenberg
(Utbildningsdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås en ändring i lagen (1976:1046) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde som ger lagstöd för Studieförbundet SISU Idrottsutbildarnas verksamhet att pröva frågor om fördelning av statsbidrag till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet. Det föreslås också en ändring i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som innebär att offentlighetsprincipen ska gälla hos SISU i den del av studieförbundets verksamhet som består i fördelning av statsbidrag.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2014.

Innehållsförteckning

1	Beslut	3
2	Lagtext	4
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1976:1046) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde	4
2.2	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	5
3	Ärendet och dess beredning	7
4	Det statliga verksamhetsstödet till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet	7
4.1	Det statliga verksamhetsstödet kanaliseras direkt till idrotten via Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna	7
4.1.1	Studieförbundet SISU Idrottsutbildarnas fördelning av verksamhetsstödet	9
4.2	Författningsstöd för Studieförbundet SISU Idrottsutbildarnas uppgift att fördela verksam- hetsstödet	9
4.3	Handlingsoffentlighet och sekretess	12
5	Konsekvenser	13
6	Ikraftträdande	13
7	Författningskommentar	13
7.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1976:1046) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde	13
7.2	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	14
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Studieförbundet SISU Idrottsutbildarnas fördelning av det statliga verksamhetsstödet för idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet	15
Bilaga 2	Promemorians lagförslag	17
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	19

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1976:1046) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde,
2. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:1046) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1976:1046)¹ om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde ska införas en ny paragraf, 8 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §²
Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna prövar frågor om fördelning av statsbidrag till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2014.

¹ Lagen omtryckt 1990:232.

² Tidigare 8 § upphävd genom 2007:1338.

2.2 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att bilagan till offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Bilaga¹

Nuvarande lydelse

I enlighet med vad som anges i 2 kap. 4 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

<i>Organ</i>	<i>Verksamhet</i>
Stiftelserna Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI), Tekniska museet och WHO Collaborating Center on Drug Monitoring	prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning hos stiftelsen (SFS 1992:318)
Svenska föreningen Norden	statligt stöd i form av bidrag till resor och stipendier (SFS 1976:1046)

Föreslagen lydelse

I enlighet med vad som anges i 2 kap. 4 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

<i>Organ</i>	<i>Verksamhet</i>
Stiftelserna Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI), Tekniska museet och WHO Collaborating Center on Drug Monitoring	prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning hos stiftelsen (SFS 1992:318)

*Studieförbundet SISU Idrotts-
utbildarna*

*fördelning av statsbidrag till
idrottens studie-, bildnings- och
utbildningsverksamhet
(SFS 1976:1046)*

Svenska föreningen Norden

statligt stöd i form av bidrag till
resor och stipendier
(SFS 1976:1046)

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2014.

¹ Senaste lydelse 2010:1982.

3 Ärendet och dess beredning

Inom Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) har promemorian Studieförbundet SISU Idrottsutbildarnas fördelning av det statliga verksamhetsstödet för idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet (U2013/5534/UC) utarbetats. I promemorian föreslås bl.a. att den del av studieförbundets verksamhet som avser fördelning av statsbidrag ska ges lagstöd och att offentlighetsprincipen ska göras tillämplig i denna verksamhet. En sammanfattning av promemorians innehåll finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3* och en sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig hos Utbildningsdepartementet (dnr U2013/5534/UC).

4 Det statliga verksamhetsstödet till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet

4.1 Det statliga verksamhetsstödet kanaliseras direkt till idrotten via Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna

Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna (SISU) är idrottens studieförbund, som arbetar med studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet inom idrotten och verkar för att stimulera människors lärande. SISU består av specialidrottsförbund samt övriga medlemsorganisationer som har beviljats medlemskap i SISU. Ett specialidrottsförbund som är medlem i Riksidrottsförbundet kan beviljas medlemskap i SISU genom beslut av SISU:s förbundsstyrelse. Dessutom kan SISU-stämman bevilja en annan riksorganisation än ett specialidrottsförbund medlemskap om förbundet driver eller administrerar idrottslig verksamhet och är en ideell förening och förbundets verksamhet står i samklang med SISU:s ändamål och verksamhetsidé (7 kap. 1–2 §§ i SISU:s stadgar). För sin regionala och lokala verksamhet har förbundet distriktsförbund (SISU-distrikt) med lokala enheter (1 kap. 2 § och 6 kap. 1 § i SISU:s stadgar).

På riksnivå arbetar SISU med att utveckla och stötta specialidrottsförbunden. Där fungerar SISU som ett stöd och en resurs för de specialidrottsförbund och medlemsorganisationer som vill utveckla sin organisation och verksamhet. För den regionala och lokala verksamheten ansvarar tjugoen distrikt, som arbetar med specialdistriktsförbunden och idrottsföreningarna.

Folkbildningsrådet är en ideell förening som har vissa myndighetsuppdrag, främst att fördela statsbidrag. Folkbildningsrådet har tre medlem-

mar, Folkbildningsförbundet (intresseorganisation för tio studieförbund), Sveriges Kommuner och Landsting (representerar de folkhögskolor som har kommun, landsting eller regioner som huvudman) och Rörelsefolk-högskolornas intresseorganisation (representerar de folkhögskolor som har folkrörelser och andra organisationer som huvudmän).

Som studieförbund var SISU tidigare medlem i Folkbildningsförbundet, som alltså är en av medlemmarna i Folkbildningsrådet. Folkbildningsrådet fördelar statsbidrag till folkhögskolor, studieförbund och studerandeorganisationer inom folkhögskolan enligt förordningen (1991:977) om statsbidrag till folkbildningen. Folkbildningsrådet fördelade tidigare statsbidrag till både idrottens studieförbund och övriga studieförbund. I folkbildningspropositionen Lära, växa, förändra (prop. 2005/06:192) bedömde regeringen att det borde prövas om statens stöd till idrottens studie- och bildningsverksamhet kunde kanaliseras direkt till idrotten. Riksdagen delade den uppfattningen (bet. 2005/06:KrU14, rskr. 2005/06:322). I budgetpropositionen för 2007 (prop. 2006/07:1, utgiftsområde 16) angav regeringen att utgifterna för denna verksamhet inte längre skulle finansieras av anslaget *Bidrag till folkbildningen* (då anslag 25:1) under utgiftsområde 17 utan i stället från anslaget *Bidrag till viss verksamhet inom vuxenutbildning* (då anslag 25:12) under utgiftsområde 16. Vid en extra förbundsstämma i Folkbildningsförbundet i september 2007 uteslöts SISU ur förbundet. Sedan 2007 har därefter verksamhetsstödet till SISU tagits upp som en särskild anslagspost i regleringsbrev för anslaget och disponerats av Statens skolverk, som betalat ut medlen till SISU.

Mot bakgrund av att SISU är idrottens studieförbund och stödet till dess verksamhet i likhet med stödet till övriga idrottsförbund borde behandlas inom ramen för folkbildningen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid föreslog regeringen i 2012 års ekonomiska vårproposition att de ändamål och verksamheter som avser särskilt verksamhetsstöd för idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet och som dittills hade finansierats inom det under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning uppförda anslaget 1:15 *Statligt stöd till vuxenutbildning* skulle flyttas tillbaka till utgiftsområde 17. Riksdagen godkände regeringens förslag (prop. 2011/12:100, bet. 2011/12:FiU20, rskr. 2011/12:292). I budgetpropositionen för 2013 (prop. 2012/13:1) ansåg regeringen med anledning av det att det särskilda verksamhetsstödet till SISU för idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet, i likhet med stödet till övriga studieförbund, borde finansieras inom anslaget 14:1 *Bidrag till folkbildningen* under utgiftsområde 17. Det särskilda verksamhetsstödet till SISU fördes således över till det anslaget. Detta anslag disponeras av Kammarkollegiet, som enligt regleringsbrev för anslaget ska betala ut medlen till SISU.

Regeringen beslutar varje år om riktlinjer för SISU när det gäller anslaget. Av riktlinjerna för 2013 framgår att verksamhetsstödet ska användas till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet. Arbetet med att utbilda ledare för idrottens behov liksom med värderingsfrågor framhålls som särskilt angeläget. Riktlinjerna innehåller krav på åiterrapportering i studieförbundets årsredovisning. Fördelningen av verksamhetsstödet liksom principerna för fördelningen av verksamhetsstödet samt eventuella förändringar i principerna ska redovisas och

kommenteras. SISU ska också redovisa antalet genomförda lärgrupper, kurser och kulturarrangemang liksom deras inriktning och omfattning i tid. Av återrapporteringen ska vidare antalet deltagardagar och deltagare framgå samt i vilken omfattning förbund, föreningar och organisationer kunnat ta del av insatser. Den ska dessutom omfatta kvalitativa aspekter. Därutöver ska SISU i en särskild rapport redovisa en samlad bedömning av hur statsbidragets syften har uppnåtts.

4.1.1 Studieförbundet SISU Idrottsutbildarnas fördelning av verksamhetsstödet

SISU fördelar statsbidraget till de tjugoen distrikten utifrån kriterier som fastställts av föreningsstämman. Tjugo procent av medlen som fördelas till distrikten fördelas som ett grundbidrag. Nittio procent av detta grundbidrag är lika för alla och tio procent fördelas utifrån antalet kommuner i distriktet. Därtill kommer ett verksamhetsbidrag som utgör åttio procent av fördelade medel till distrikten. Verksamhetsbidraget är baserat på genomförd verksamhet de två senaste åren. Genomförd verksamhet beräknas utifrån kriterier som antal utbildningstimmar, antal föreningar som bedriver verksamhet, antal unika deltagare och glesbygdssöd. Utifrån de årliga beräkningarna fastställs anslaget till distrikten och betalas ut fyra gånger per år. Distrikten använder anslaget för studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet i sin lokala och regionala verksamhet.

4.2 Författningsstöd för Studieförbundet SISU Idrottsutbildarnas uppgift att fördela verksamhetsstödet

Regeringens förslag: En bestämmelse om att Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna prövar frågor om fördelning av statsbidrag till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet ska tas in i lagen om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde.

Regeringens bedömning: Ändringar bör göras i förordningen om statsbidrag till folkbildningen som innebär att SISU prövar frågor om statsbidrag till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet och att det som anges i förordningen om Folkbildningsrådets uppgifter, beslut om statsbidrag, återkrav, revision och överklagandeförbud även gäller för SISU.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: De flesta av de remissinstanser som yttrar sig över förslaget är positiva eller har ingen invändning mot det. *SISU Idrottsutbildarna* är positivt till en lagreglering av förbundets uppgift att fördela verksamhetsstödet för idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet och anser att förslaget är en naturlig följd av bedöm-

ningen i propositionen Lära, växa, förändra (prop. 2005/06:192). Riksidrottsförbundet instämmer i SISU Idrottsutbildarnas yttrande.

Folkbildningsförbundet och *Folkbildningsrådet* anser att det är olämpligt att samma organisation tar emot folkbildningsanslag, genomför verksamheten och sedan svarar för uppföljning och återrapportering till regeringen. Med den föreslagna ordningen blir SISU Idrottsutbildarna både mottagare och givare av statsbidrag, liksom genomförare av statsbidragsberättigad verksamhet nationellt, regionalt och lokalt. De framhåller att verksamhet som bedrivs med stöd av folkbildningsanslaget måste behandlas på samma sätt oavsett vem som fördelar anslaget och hävdar att den föreslagna ändringen ger olika villkor och förutsättningar för SISU Idrottsutbildarna och de tio andra studieförbunden som *Folkbildningsrådet* fördelar statsbidrag till. *Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation (RIO)* anser inte att det är en rättssäker modell att SISU Idrottsutbildarna både ska ha myndighetsuppdraget att besluta om vilka som ska få statsbidrag och följa upp och utvärdera den verksamhet de själva bedriver. SISU Idrottsutbildarna ges också en roll och position som inget annat studieförbund har. RIO framför att Riksidrottsförbundet, som har ett likartat uppdrag inom idrotten som *Folkbildningsrådet* har inom folkbildningen, skulle vara en bättre part att ta sig an uppgiften att fördela verksamhetsstödet.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Statsbidraget till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet går direkt till idrotten via SISU sedan 2007. Bakgrunden till att regeringen i propositionen Lära, växa, förändra (prop. 2005/06:192) bedömde att det borde prövas att kanalisera statens stöd till idrottens studie- och utbildningsverksamhet direkt till idrotten var svårigheterna att skilja på folkbildning och mer traditionell ledar- och utbildningsverksamhet inom idrotten och att utformningen av det dåvarande stödet inte var helt anpassat för att möta de särskilda villkor som präglar idrotten. I en mångfacetterad och decentraliserad verksamhet är det svårt att strikt upprätthålla rågången mellan studie- och bildningsarbete respektive övning, träning och traditionell ledarutbildning. Riksdagen delade regeringens bedömning att det borde prövas om statens stöd till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet kunde kanaliseras direkt till idrotten (bet. 2005/06:KrU14, rskr. 2005/06:322). Som framgått av avsnitt 4.1 betalar Kammarkollegiet ut stödet till SISU och regeringen beslutar varje år om riktlinjer för SISU när det gäller användningen av stödet. SISU fördelar i sin tur statsbidraget till tjugoen distrikt utifrån av föreningsstämman fastlagda kriterier.

Fördelning av statsbidrag är en förvaltningsuppgift. Enligt 12 kap. 4 § andra stycket regeringsformen kan förvaltningsuppgifter överlämnas även åt andra juridiska personer än kommuner och åt enskilda individer. Om uppgiften innefattar myndighetsutövning får ett överlämnande göras endast med stöd av lag. Myndighetsutövning brukar utifrån den definition som fanns i den gamla förvaltningslagen från 1971 beskrivas som utövning av befogenhet att för enskild bestämma om förmån, rättighet, skyldighet, disciplinpåföljd, avskedande eller annat jämförbart förhållande. Även ett gynnande beslut kan utgöra resultat av myndighetsutövning, om den enskilde för att uppnå den önskade förmånen är tvungen att vända sig till en myndighet och myndighetens tillämpning av

föreskrifter som gäller på området får avgörande betydelse (se bl.a. Tryggve Hellners, Bo Malmqvist, Förvaltningslagen med kommentarer, 3 uppl. 2010, s. 25 f.). Det är normalt fråga om myndighetsutövning när beslut fattas om fördelning av statsbidrag.

När det gäller Folkbildningsrådet finns det stöd i 7 b § lagen (1976:1046) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde för att föreningen fördelar statsbidrag mellan folkhögskolor, studieförbund och studerandeorganisationer inom folkhögskolan. Den närmare regleringen av föreningens uppgifter avseende statsbidrag finns i förordningen (1991:977) om statsbidrag till folkbildningen.

I och med att statens stöd till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet inte fördelas av Folkbildningsrådet utan går direkt till idrotten via SISU och då SISU har fått i uppdrag av staten att fördela detta statliga stöd har SISU en förvaltningsuppgift som innefattar myndighetsutövning. Att statsbidraget fördelas bland de tjugoen distrikten bedöms inte ändra detta förhållande.

Folkbildningsförbundet, Folkbildningsrådet och *RIO* har invändningar mot att SISU fördelar statsbidraget och *RIO* framför att Riksidrottsförbundet, som har ett likartat uppdrag inom idrotten som Folkbildningsrådet har inom folkbildningen, skulle vara en bättre part att ta sig an uppgiften att fördela verksamhetsstödet. Regeringen konstaterar dock dels att riksdagen har godkänt att statens stöd till idrottens studie- och bildningsverksamhet kanaliseras direkt till idrotten, dels att *Riksidrottsförbundet* i likhet med *SISU* stöder de förslag som lämnas i promemorian. Regeringen utesluter visserligen inte att *SISU*:s uppgift att fördela verksamhetsstödet för idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet eventuellt kan behöva övervägas längre fram. Så länge den nuvarande ordningen gäller behöver dock ett lagstöd för ordningen finnas. *SISU*:s uppdrag att fördela verksamhetsstödet bör därför regleras i lag. Idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet är en del av folkbildningen och ingår i Utbildningsdepartementets verksamhetsområde. En bestämmelse om att *SISU* prövar frågor om fördelning av statsbidrag till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet bör därför tas in i lagen om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde.

Det är vidare angeläget att de syften och villkor för statsbidrag till folkbildningen som framgår av förordningen om statsbidrag till folkbildningen gäller även för folkbildningen inom idrottsrörelsen. Ändringar bör därför göras i förordningen så att detta framgår. Det som anges i förordningen om Folkbildningsrådets uppgifter, beslut om statsbidrag, återkrav, revision och överklagandeförbud bör även gälla för *SISU*. *SISU* bör svara för att bidragsfördelningen sker utifrån de syften och villkor som anges i förordningen och samma krav på utvärdering och redovisning bör gälla. *SISU* bör också utarbeta kriterier för fördelningen av statsbidrag på samma sätt som Folkbildningsrådet gör i dag utifrån bestämmelserna i förordningen.

Enligt förordningen finns det i dag fyra syften med statens stöd till folkbildningen och sju särskilda verksamhetsområden utgör i särskilt hög grad motiv för statens stöd (2 §). En särskild utredare har fått i uppdrag att se över bl.a. dessa syften och verksamhetsområden. Utredningen, som

har tagit sig namnet Folkbildningsutredningen, överlämnade i oktober 2012 sitt betänkande Folkbildningens samhällsvärden – En ny modell för statlig utvärdering (SOU 2012:72). Utredningens förslag bereds inom Regeringskansliet och en översyn av förordningen om statsbidrag till folkbildningen kommer att göras.

4.3 Handlingsoffentlighet och sekretess

Regeringens förslag: Offentlighetsprincipen ska göras tillämplig på den verksamhet hos SISU som består av fördelning av statsbidrag genom att verksamheten förs in i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Svenska Journalistförbundet tillstyrker förslaget och Kamrarrätten i Stockholm, Kammarkollegiet och Gymnastik- och Idrottshögskolan har ingen invändning mot det. Övriga remissinstanser som kommit in med yttrande kommenterar inte förslaget i denna del särskilt.

Skälen för regeringens förslag: Den grundlagsfästa rätten att ta del av allmänna handlingar ska möjliggöra insyn i offentlig verksamhet och utgöra en garanti för rättssäkerhet och för effektivitet i förvaltningen och i folkstyret. Rätten att ta del av allmänna handlingar gäller hos myndigheter, riksdagen och beslutande kommunala församlingar. Genom bestämmelsen i 2 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) har handlingsoffentligheten utvidgats till vissa enskilda organ, huvudsakligen sådana som har anförtrodd uppgifter som innefattar myndighetsutövning. Enligt nämnda bestämmelse ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos de organ som anges i bilagan till lagen, om handlingarna hör till den verksamhet som nämns i bilagan. Organen ska vid tillämpningen av offentlighets- och sekretesslagen jämföras med myndigheter. I bilagan finns Folkbildningsrådet upptaget när det gäller verksamheten att fördela statsbidrag mellan folkhögskolor och studieförbund liksom ett antal andra enskilda organisationer, som har till uppgift att fördela statsbidrag.

SISU är ett enskilt organ, som inte omfattas av rätten att ta del av allmänna handlingar. Uppgiften att fördela statsbidrag mellan förbundets medlemsorganisationer innefattar som konstaterats myndighetsutövning mot enskilda. Intresset av insyn i denna verksamhet gör sig lika starkt gällande när det gäller SISU som när det gäller Folkbildningsrådet och andra enskilda organisationer som fördelar statsbidrag. SISU bör därför i likhet med Folkbildningsrådet tas upp i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen så att handlingsoffentlighet gäller i verksamheten att fördela statsbidrag. Det innebär bl.a. att bestämmelser om registrering och diarieföring, upplysningsplikt, förfarande vid utlämnande av allmänna handlingar och bestämmelser om överklagande som finns i 6 kap. offentlighets- och sekretesslagen ska tillämpas på den verksamhet som omfattas av handlingsoffentlighet. En ytterligare konsekvens av

regleringen är att bestämmelserna i arkivlagen (1990:782) blir tillämpliga.

5 Konsekvenser

SISU har redan uppgiften att fördela det statliga verksamhetsstödet till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet och har administrativa rutiner för att hantera denna verksamhet. Om ökade kostnader uppkommer får dessa kostnader finansieras inom ramen för befintligt anslag. Förslaget bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser i övrigt.

Förslaget bedöms inte medföra några konsekvenser för den kommunala självstyrelsen, brottsligheten, sysselsättning och offentlig service i olika delar av landet, små företag, jämställdheten mellan kvinnor och män eller möjligheten att nå de integrationspolitiska målen.

6 Ikraftträdande

Lagändringarna ska träda i kraft den 1 juni 2014.

7 Författningskommentar

7.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1976:1046) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde

8 §

Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna prövar frågor om fördelning av statsbidrag till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet.

Genom paragrafen, som är ny, ges det lagstöd för den verksamhet hos Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna som består i att fördela statsbidrag till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet.

Paragrafen behandlas i avsnitt 4.2.

7.2 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Bilagan

I enlighet med vad som anges i 2 kap. 4 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

<i>Organ</i>	<i>Verksamhet</i>
Stiftelserna Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI), Tekniska museet och WHO Collaborating Center on Drug Monitoring	prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning hos stiftelsen (SFS 1992:318)
<i>Studieförbundet SISU Idrotts- utbildarna</i>	<i>fördelning av statsbidrag till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet (SFS 1976:1046)</i>
Svenska föreningen Norden	statligt stöd i form av bidrag till resor och stipendier (SFS 1976:1046)

Ändringen i bilagan innebär att vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar i tillämpliga delar ska gälla i den del av SISU:s verksamhet som avser fördelning av statsbidrag till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet. SISU ska vidare vid tillämpningen av offentlighets- och sekretesslagen jämföras med myndighet. Detta framgår av 2 kap. 4 §.

Ändringen behandlas i avsnitt 4.3.

Sammanfattning av promemorian Studieförbundet SISU Idrottsutbildarnas fördelning av det statliga verksamhetsstödet för idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet

I promemorian föreslås att en bestämmelse om att SISU prövar frågor om fördelning av statsbidrag till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet ska tas in i lagen (1976:1046) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde. Det föreslås också att ändringar ska göras i förordningen om statsbidrag till folkbildningen som innebär att SISU prövar frågor om statsbidrag till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet och att det som anges i förordningen om Folkbildningrådets uppgifter, beslut om statsbidrag, återkrav, revision och överklagandeförbud även ska gälla för SISU. Skälen för förslagen är följande.

Enligt 12 kap. 4 § andra stycket regeringsformen kan förvaltningsuppgifter överlämnas även åt andra juridiska personer än kommuner och åt enskilda individer. Om uppgiften innefattar myndighetsutövning får ett överlämnande göras endast med stöd av lag. Det är normalt fråga om myndighetsutövning när beslut fattas om fördelning av statsbidragsmedel.

När det gäller Folkbildningsrådet finns det stöd i 7 b § lagen (1976:1046) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde för att föreningen fördelar statsbidrag mellan folkhögskolor, studieförbund och studerandeorganisationer inom folkhögskolan. Den närmare regleringen av föreningens uppgifter avseende statsbidrag finns i förordningen (1991:977) om statsbidrag till folkbildningen. De syften och villkor för statsbidrag till folkbildningen som framgår av denna förordning bör gälla även för folkbildningen inom idrottsrörelsen. Eftersom frågor om bidrag till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet prövas av SISU bör ändringar göras i förordningen så att detta framgår. Vidare bör det som anges i förordningen om Folkbildningrådets uppgifter, beslut om statsbidrag, återkrav, revision och överklagande även gälla för SISU.

I och med att statens stöd till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet inte fördelas av Folkbildningsrådet utan kanaliseras direkt till SISU och då SISU har fått i uppdrag av staten att fördela detta statliga stöd, har SISU en förvaltningsuppgift som innefattar myndighetsutövning. Att statsbidraget fördelas bland de tjuoen distrikten bedöms inte ändra detta förhållande. SISU:s uppdrag att fördela verksamhetsstödet bör därför regleras i lag.

Idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet är en del av folkbildningen och ingår i Utbildningsdepartementets verksamhetsområde. En bestämmelse om SISU:s uppgift att fördela verksamhetsstödet för idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet bör därför tas in i lagen om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde.

I promemorian föreslås det också att offentlighetsprincipen ska göras tillämplig på den verksamhet hos SISU som består av fördelning av statsbidrag genom att verksamheten förs in i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen. Skälen är följande.

Den grundlagsfästa rätten att ta del av allmänna handlingar ska möjliggöra insyn i offentlig verksamhet och utgöra en garanti för rättssäkerhet och för effektivitet i förvaltningen och i folkstyret. Rätten att ta del av allmänna handlingar gäller hos myndigheter, riksdagen och beslutande kommunala församlingar. Genom bestämmelsen i 2 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) har handlingsoffentligheten utvidgats till vissa enskilda organ, huvudsakligen sådana som har anförtroddes uppgifter som innefattar myndighetsutövning. Enligt nämnda bestämmelse ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos de organ som anges i bilagan till lagen, om handlingarna hör till den verksamhet som nämns i bilagan. Organen ska vid tillämpningen av offentlighets- och sekretesslagen jämföras med myndigheter. I bilagan finns Folkbildningsrådet upptaget när det gäller verksamheten att fördela statsbidrag mellan folkhögskolor och studieförbund liksom ett antal andra enskilda organisationer, som har till uppgift att fördela statsbidrag.

SISU är ett enskilt organ, som inte omfattas av rätten att ta del av allmänna handlingar. Uppgiften att fördela statsbidrag mellan förbundets medlemsorganisationer innefattar som konstaterats myndighetsutövning mot enskilda. Intresset av insyn i denna verksamhet gör sig lika starkt gällande när det gäller SISU som när det gäller Folkbildningsrådet och andra enskilda organisationer som fördelar statsbidrag. SISU bör därför i likhet med Folkbildningsrådet tas upp i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen så att handlingsoffentlighet gäller i verksamheten att fördela statsbidrag. Det innebär bl.a. att bestämmelser om registrering och diarieföring, upplysningsplikt, förfarande vid utlämnande av allmänna handlingar och bestämmelser om överklagande som finns i 6 kap. offentlighets- och sekretesslagen ska tillämpas på den verksamhet som omfattas av handlingsoffentlighet. En ytterligare konsekvens av regleringen är att bestämmelserna i arkivlagen (1990:782) blir tillämpliga.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 februari 2014.

Promemorians lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (1976:1046) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1976:1046)¹ om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde ska införas en ny paragraf, 8 §, av följande lydelse.

8 §² Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna prövar frågor om fördelning av statsbidrag till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2014.

¹ Lagen omtryckt 1990:232.

² Tidigare 8 § upphävd genom 2007:1338.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att bilagan till offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Bilaga¹

I enlighet med vad som anges i 2 kap. 4 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

<i>Organ</i>	<i>Verksamhet</i>
Stiftelserna Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI), Tekniska museet och WHO Collaborating Center on Drug Monitoring	prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning hos stiftelsen (SFS 1992:318)
<i>Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna</i>	<i>fördelning av statsbidrag till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet (SFS 1976:1046)</i>
Svenska föreningen Norden	statligt stöd i form av bidrag till resor och stipendier (SFS 1976:1046)

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2014.

¹ Senaste lydelse 2010:1982.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttrande över promemorian avgetts av Kammarrätten i Stockholm, Kammarkollegiet, Gymnastik- och idrottshögskolan, Folkbildningsförbundet, Folkbildningsrådet, Riksidrottsförbundet, Rörelsefolk högskolornas intresseorganisation (RIO), SISU Idrottsutbildarna och Svenska Journalistförbundet.

Följande remissinstanser har inte kommit in med yttrande eller har avstått från att yttra sig: Riksdagens ombudsmän (JO) och Svenskt Friluftsliv.